

Dr. Gyigány Loránt
sept. of Slavic Languages
Univ. of California, Berkeley, Cal.

Washington, D.C., 1972 október 19.

Kedves Őcsém:

Köszönöm szíves soraidat és igyekszem mielőbb válaszolni. Leveledet örömel vettem. Nevedet és munkádat az Iványi-Grünwald katalógus révén, elég régen ismerem, innen a Library of Congressből. Sőt Cz. Magdáéit, az ő bibliográfiája révén, aki bizonyára közel áll hozzád. Már régen elő is jegyeztem, hogy írok neked, de csak most jutottam hozzá. Van egy könyvtáros barátom, Széplaki József, Ohio University, akinek címe: 98 Mulligan Road, Athens, Ohio, 45701, aki talán már érintkezésbe is lépett veled, beszélünk rólad, de munkádat nem ismerte s kérni fogja. Maga igen derék, kompetens könyvtáros, Bpest, Szabó Ervin kvtár/, aki már ki is adott több értékes bibliográfiát, Kossuth, Bartók, stb.

Én már vagy jó 40 esztendeje dolgozom gyűjteményemmel, amely most már a könyveken és nagy borítékokban levő egyéb iratokon kívül most már jóval több mint 300 loose leaf ktetetből áll és dolgozom ma is, mindennap, dacára annak, hogy mint jól sejtetted, nem vagyok már mai gyerek, sőt tegnapi sem, hanem olyan jó tegnapelőtti, születvén 1888 október 19-án, vagyis tegnapi, leveled megkapása napján töltöttem be a 84-ik évemet. Nagy öröömre, még képes vagyok majdnem naponta látogatni a könyvtárakat, szerencsére közel lakom a Libr. of Congr. hez, ahol többnyire esténként kutatok, napközben szó sem lehetvén parkolásról, de este hat után fél tízig igen.

Gyűjt ményemet a szegedi Somogyi Könyvtárnak ígertem. Nagyon örülök, hogy Péter Laci-val összejöttél. Úgy volt, hogy most az ősszel kijönne, de az időre nem sikerült, t. i. én is elég későn kaptam meg azt a pénzt, amit utjára szereztem /\$400.00/ s amit akkor kap meg, ha itt lesz. Szeretett volna a 91 éves Domokos Laci bátyánkkal átjönni, aki már itt van, két év után újra, fia látogatására, aki Maltinger-ban a Johns Hopkinson elméleti fizikus tanár/. Laci bátyánk régebbi érdemes író, szegedi származású, akit én látásból még gimnaziista koromban ismertem. /Szóval P. Laci az idén aligha jön át, de a tavaszra várom. Én írtam Szegedre, hogy tegyék lehetővé kijövését, de Laci azt írta azóta, hogy a külföldi tud. kapcsolatok intézetéhez kell fordulnom ebben a dologban.

Szabad Imréről sok jegyzetem van, amiket, ha óhajtod, szívesen közlök veled. Őkelme, akinek Freyreich /gy Irta/ volt az eredeti neve, a polgárháború után a galvestoni, Texas, kikötő felügyelője lett és valamikor 1891 után halt meg. Azt hiszem, minden munkájának listája megvan nálam. A polg. háb. után keveset írt, én csak egy írását ismerem ebből az időből, a déliek fogságában töltött 137 napjáról, amely egy hosszabb cikk, az "Every Saturday" című lapban jelent meg 1868-ban, 421-432. Erről hosszabban írtam "Lincoln és a magyarok" című munkámban, amely könyvalakban nem jelent meg és külön cikket arról az alagutás szökéséről, amelyben Sz. nem vett részt legyengült állapotja miatt. Ekkor 109 északai tisztnek sikerült megszökni a richmondi Libby börtönből. Az olaszországi magyar légióból került át 1862-ben Amerikába, a polg. háb. ban ezredesi ragnra emelkedett Sickles tábornok mellett, akit még Londonból ismert.

Megvan nálam Xerox másolatban a londoni "The Literary Gazette" 1854 ápr. 22-i számában megjelent hosszú ismertetése Sz. "Hungary past and present" munkájának, megküldöm, ha kell, a többi adattal együtt. Jókai fordításának kötete is megvan, valamint "Modern War"

c. kis kötete is. /1863/. Egy kéziratáról tudok, nagyon elgyengült, ceruza írás, 4 oldal, amit Jos. Smith Fowler, volt tennesseai szenátor, washingtoni ügyvédhez írt 1881. Nov. 28-án Laredo, Texasból. A Lib. Cong. ben van, Fowler íratok.

Szabadot több szőr emliti Benjamin Moran: Journal 1857-1865, 2 vols, munkájában, 1948, Univ. Chicago Press. Moran az amerikai küvetség titkára volt Londonban.

Egy Vadona János nevű magyar utazó 1890 táján meglátogatta Szabadot, sajnos, utjáról írt könyvéhez nem tudtam eddig hozzájutni, sőt még azt sem tudom, hol van belőle példány.

A fentiekből láthatod, hogy adataimat meglehetősen sikerrel gyűjtöttem annyi esztendőn keresztül. Ha valamikor erre járnál, érdemes volna megtekinteni ezt a több mint 300 egyforma kötetet.

Van emellett egy most már kb. 6000 tételt tartalmazó kártya bibliográfiám is, főképen másutt nem katalogizált, amerikai-magyar, vagy külföldi magyar vonatkozású cikkekéről és könyvekről. Ezek a kártyák most ~~szépléki~~ széplékinél vannak, aki nemrégén autón jött fel Dél Ohióból, hogy megismerje csekély személyemet és gyűjteményemet.

Apropos: Csekély szerényen. Nagyon megtiszteltél azzal, hogy Öregemre lényegesen előléptetted a hierarchikus létrán, püspökké nevezve ki, ami sohasem voltam. Mint egyszerű közpap futottam meg egyházi pályámat. Ezért maradtam szegény ember, aki sajnos, többet nem tudott tenni a magyar kultúráért, mint amennyit esetleg tett.

Ha leszel szives küldeni munkádból egy példányt /esetleg Ez. Magdától is, hálás volnék és viszonzomám a magam kétnyelvű "Lincoln's Hungarian Heroes" 1939 c. munkámmal, amiből van még egy pár féltve őrzött példányom. Másik, hasonló tárgyú munkám "Lincoln and the Hungarians" címmel jelent meg a "William Penn" fraternal benefit association havi lapjaiban, angol és magyar nyelven, 12 fejezetben. Ez könyvalakban nem jelent meg, nekem a kivágásokból összerakított egyetlen példányom van, ami azt hiszem, egyetlen az egész világon is.

Nagyon örülnék, ha valamilyen módon segíteni tudnál P. Laci kijelentésében, ami valóban nem lenne kéjutazás, mert a gyűjteményre vonatkozólag igen eredényes lehetne. Talán az egyetlen, mint az Ohio University, megszerezhető, akár a kártya katalógust, akár magának a gyűjteménynek egy részét és ez jogaim volna némi anyagi segítye - nem nekem, hanem P. Laci utjára.

Kemélve, hogy még hallok felőled a jövőben, vagyok meleg üdvözléssel minden szolgálatra kész Öreg barátod

